ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਟੀ. ਐੱਮ. ਹੇਮਲਤਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਬੀ.ਉਦਯਾਸਰੀ

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6500-6501)

ਅਕਤੂਬਰ 05, 2023

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019-ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ, 1996-s.11(6A), 8(1) - ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੇਤਾ - ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਘਰ/ਵਿਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ- ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਡਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਿਲਡਰਾਂ/ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ s.8 ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਇਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ, ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸ.11, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਤੋਂ s.11 ਨੂੰ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2016 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ:

ਆਯੋਜਤ: ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਇਕ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾ ਹੈ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਾਲਸੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਹੈ। ਭਲਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ-ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ, ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ' ਵਰਗੇ ਨਿੱਜੀ ਮੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਦੀ

ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਅਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ [2018] 14 ਐੱਸਸੀਆਰ 791 (ਈਮਾਰ III) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ s.11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ - s.8 ਅਤੇ s.11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ [i.e. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਕ੍ਰਮਵਾਰ), ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ, ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਆਮ ਹੈ, " ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 9, 22, 23]

ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2019 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ss.11,8-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਡਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ u/s.11 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਅਦਾਲਤ" ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸਮਝੌਤਾ, ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ), ਨਾ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ:

ਆਯੋਜਤ: ਸਵਾਲ ਚੋਣ ਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਚੋਣ ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ, ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਜਾਣਾ - ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਬਿਲਡਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਹਨ, 2019 ਐਕਟ-ਇਹ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ "ਚੋਣ" ਕਰਨੀ ਪਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫੋਰਾ ਅਰਥਾਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ 'ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ। ਬਿਲਡਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ (u/s. 11, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996) ਖੁਦ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ - ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਉਂਗਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ , ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਚੋਣ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10]

ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 s.11(6A), 8(1) ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਮਾਰ ਐਮ ਜੀ ਐੱਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ [2018] 14 ਐੱਸਸੀਆਰ 791 (ਈਮਾਰ III) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸਨੇ

ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਤੋਂ s.11 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਤੋਂ s ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। .8, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019-ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986- ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ - ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਚਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਹੋਲਡ: ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ - ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16]

ਈਮਾਰ ਐਮ ਜੀ ਐੱਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ (2019) 12 ਐੱਸਸੀਸੀ 751 [2018] 14 ਐੱਸਸੀਆਰ 791- 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਐਸਬੀਆਈ ਹੋਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 532: [2011] 7 ਐੱਸਸੀਆਰ 310; ਫੇਅਰ ਏਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਕੇ. ਮੋਦੀ (1996) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 385: [1996] 4 Suppl. ਐੱਸਸੀਆਰ 820; ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਮਧੂਸੂਦਨ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 506 [2012] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 1065; ਰੋਜ਼ਡੇਲ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਘੋਰ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 337; ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਈਮਾਰ ਐਮਜੀਐਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., 2017 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ 1614; ਈਮਾਰ ਐਮ ਜੀ ਐੱਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ, 2018 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 2378; ਲਖਨਊ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ (1994) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 243 : [1993] 3 Suppl. ਐੱਸਸੀਆਰ 615; ਸਕੱਤਰ, ਤਿਰੁਮੁਰੂਗਨ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਲਲਿਤਾ, (2004) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 305: [2003] 6 Suppl. ਐੱਸਸੀਆਰ 659; ਸਕਾਈਪੈਕ ਕੋਰੀਅਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2000) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 294: [2000] 1 ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 324; ਏ. ਅਯਾਸਾਮੀ v. ਏ. ਪਰਮਾਸੀਵਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 386: [2016] 11 ਐੱਸਸੀਆਰ 521; ਅਮੀਤ ਲਾਲਚੰਦ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਰਿਸ਼ਭ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼, (2018) 15 ਐੱਸਸੀਸੀ 678: [2018] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 1001; SBP ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀ. ਲਿਮਟਿਡ (2005) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 618: [2005] 4 Suppl. ਐੱਸਸੀਆਰ 688; ਵਿਦਿਆ ਡਰੋਲੀਆ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (2021) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 1: [2020] 11ਐੱਸਸੀਆਰ 1001- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6500-6501।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2022 ਦੇ ਆਰਆਈਏ ਨੰਬਰ 01 ਵਿੱਚ 2020 ਦੇ ARBA ਨੰਬਰ 97 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 19.05.2022 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 25.11.2022 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਕਿਸ਼ੋਰ ਰਾਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਹਿਮਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਰਾਏ ਅਬ੍ਰਾਹਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਨਾ ਰਾਏ, ਅਖਿਲ ਅਬ੍ਰਾਹਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜਗਰਲਾਮੁੜੀ, ਕੁ. ਭਾਵਨਾ ਦਾਸ, ਸ. ਇੰਦਰਦੀਪ ਕੌਰ ਰੈਨਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਛੋਟੇ 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996' ਲਈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 19.05.2022 ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਨ ਫੋਰਮ ਹੈ (ਛੋਟੇ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ') ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '2019 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ") ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਵਾਦ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਰੀਵਿਊ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 19.05.2022 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 25.11.2022 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਤੀ 19.05 ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। .2022, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਹੁਣ 19.05.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹਨ।

3. ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਮਾਤਰ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਲਡਰਾਂ (ਅਰਥਾਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਵਿਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਲਾਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ 15,00,000/- (ਰੁਪਏ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ। 1,00,000/- (ਰੁਪਏ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਲੱਖ) ਮੂਲ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਨਾਲ।

ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਲਡਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਿਆ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ:

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰ. 3 ਨੇ ਸਮਾਪਤੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਲਾਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਕੀਮਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰ. 3 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰ. 3 ਨੇ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਮਾਰਚ, 2017 ਤੱਕ ਵਿਲਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

ਡਿਵੈਲਪਰ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵੀ ਹੈ, ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ, ਕਮੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਡਿਵੈਲਪਰ (ਵਿਪਰੀਤ ਧਿਰ ਨੰ. 3) ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਵਪਾਰ ਅਭਿਆਸ, ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਲਾਗਤਾਂ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸੇਵਾ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿੰਦੂ ਨੰ. a ਦਾ ਜਵਾਬ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

10. ਬਿੰਦੂ ਨੰ. ਬੀ:

ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਚਕਨਾਚੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਬਿਲਡਰ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੰ. 3 (ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਹੈ) ਵਿਲਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਲਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਟ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਨੁਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ।

ਬਿਲਡਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਖਪਤਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (ਉਪ-ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਸੋਧੀ ਵਿਵਸਥਾ। ਭਾਵ, 2016 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਈ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"11. ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ: -

6A) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਤ।"

5. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਤੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ 27.08.2013 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਲਡਰ/ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਖਪਤਕਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਲਡਰ/ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਿੰਨ ਹੈ। ਉਹ:

(a) ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ.ਜੀ. ਪ੍ਰਾਈਮ ਸਪੇਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

(ਬੀ) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਮ. ਹੇਮਲਤਾ ਦੇਵੀ

(c) ਮੈਸਰਜ਼ ਲੀਜੈਂਡ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ/ਵਿਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬੀ ਉਦਯਾਸਰੀ 27.08.2013 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਸਰਜ਼ ਲੀਜੈਂਡ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਕੋਕਾਪੇਟ ਪਿੰਡ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਨਗਰ ਮੰਡਲ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ/ਵਿਲਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ 357 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕੁੱਲ ਉਸਾਰੀ 4,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਸੀ। 49,42,000/- (ਰੁਪਏ ਉਨੀ ਲੱਖ ਅਤੇ ਬਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਵਲ)।

6. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਢੰਗ ਧਾਰਾਵਾਂ 9.1, 9.2 ਅਤੇ 9.3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"9.1 ਮੋਡ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਲਾਜ਼ 8.1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ:

ਐੱਸ ਨੰ.	ਮਿਤੀ	ਚੈਕ. ਨੰ.	ਬੈਂਕ	ਰਕਮ
1	29/08/2013	303650	ਆਈਐਨਜੀ, ਵੈਸ਼ਿਆ ਬੈਂਕ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ	4,94,200
			ਕੁੱਲ	4,94,200

9.2 ਰੁਪਏ 44.47,800/- (ਰੁਪਏ ਚੌਰਾਸੀ ਲੱਖ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਅੱਠ ਸੌ ਕੇਵਲ) ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ।

9.3 ਸਾਰ: ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ।"

ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10.1 ਅਤੇ 10.1.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"10.1 ਕਬਜ਼ਾ: ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੇ ਵਿਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਦਾ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਕਬਜ਼ਾ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਲਾ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

10.1.1 ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਵਿਲਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਲਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਡਿਵੈਲਪਰ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ 5/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਫੁੱਟ, ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਲਾ।"

7. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਲਡਰਾਂ/ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਥਾਤ 27.08.2013 ਦੇ ਅੰਦਰ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਮਕਾਨ/ਵਿਲਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਘਰ/ਵਿਲਾ 27 ਫਰਵਰੀ, 2017 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ 2020 ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਘਰ/ਵਿਲਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਬਿਲਡਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ "ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ। ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ "ਨਿਰਮਾਣ ਸਮਝੌਤੇ" 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ (ਕਲਾਜ਼ 9.1, 9.2 ਅਤੇ 9.3) ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਬਿਲਡਰਾਂ/ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 4,94,200/- ਰੁਪਏ (44,47,800/- ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ)। 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਸੇਲ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਘਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਇਹ ਘਟਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ..

8. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਬਿਲਡਰਾਂ/ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰ/ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਧਾਰਾ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਹੈ।

ਖਰੀਦਦਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਵੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2019 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਹੈ, ਕੋਲ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 19.05.2022 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ (ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 2019 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਪਾਅ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੱਢੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਨੇ ਈਮਾਰ MGF ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ, (2019) 12 ਐੱਸਸੀਸੀ 751 ("ਈਮਾਰ III") (ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ। a while), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 19.05.2022 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮਿਤੀ 25.11.2022 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9.ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਲਾਈਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6ਏ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-

ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਲਸੀ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ, ਜਨਤਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ, ਆਦਿ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਐਸਬੀਆਈ ਹੋਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2011) 5 ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਸਸੀਸੀ 532 ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"35. ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨਿਜੀ ਫੋਰੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਗੈਰ - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ (ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਫੋਰੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਨ/ ਵਿਵਾਦ ਅਨਿਯਮਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਫੋਰਮ ਵਜੋਂ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋਣ।

36. ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ: (i) ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; (ii) ਤਲਾਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਬਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ; (iii) ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ; (iv) ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ; (v) ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ); ਅਤੇ (vi) ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਝਗੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਝਗੜੇ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੇਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। 'ਦਿ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ' ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਪ ਵਜੋਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ' ਵਰਗੇ ਨਿੱਜੀ ਮੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੱਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

ਇਨ ਫੇਅਰ ਏਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਕੇ. ਮੋਦੀ (1996) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 385, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਨੂੰ 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

"16. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਇੱਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹਨ, ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਹ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਝਲ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫੋਰਮ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਕਿ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਫੋਰਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ।"

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਜੋ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੀ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਮਧੂਸੂਦਨ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 506 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"64. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ/ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਖਰਾਬ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਤੇ/ਜਾਂ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਬੀਜ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ।

65. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ/ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਖਰਾਬ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਫਸਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ / ਉਤਪਾਦਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਸਪਲਾਇਰ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਪੀੜਤ ਕਿਸਾਨ/ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੋ- ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਸਪਲਾਇਰ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਬੀਜ ਨਿਰੀਖਕ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੀੜਤ ਕਿਸਾਨ/ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬੱਧ ਉਪਾਅ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦਾ.

66. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦਕ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਤਪਾਦਕ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮਰੱਥ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ [ਰੋਜ਼ਡੇਲ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਘੋਰ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (2018) 11 ਐਸਸੀਸੀ 337] ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਡਰ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ "ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੇ ਹਿੱਸੇ" ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਡਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਅਦਾਲਤ" ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਖਪਤਕਾਰ ਪੂਰੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪੱਖਾਂ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੋਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ। ਕਨੂੰਨ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ

ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜਾ ਕੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਬਿਲਡਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਹਨ 2019 ਐਕਟ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੈ। B. ਉਦਯਾਸ੍ਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਫੋਰੇ ਯਾਨੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਫੋਰਮ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ "ਚੋਣ" ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ. ਬਿਲਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ 'ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11।

ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਬਿਲਡਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਉਂਗਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਚੋਣ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

11. ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ' ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਾਅ, ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੁਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਤੱਕ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ), ਮਿਤੀ 13.07.2017 ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਈਮਾਰ ਐਮਜੀਐਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., 2017 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ 1614 ("ਏਮਾਰ ਆਈ. ") ਜਿਸ ਨੇ ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 3 ਦੁਆਰਾ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੋਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਧ ਨੂੰ 2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 3 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫ. 23.10.2015. ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਪ੍ਰੀ-ਸੋਧ	ਪੋਸਟ ਸੋਧ

ਸੈਕਸ਼ਨ 8: 8. ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ। -	ਸੈਕਸ਼ਨ 8: 8. ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ।-
(1) ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ ਸਾਲਸੀ	(1) ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਫਿਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।
(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।	(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੂਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਿਰ, ਫਿਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 11: ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। - (1)..... (2) (4) ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ-	ਸੈਕਸ਼ਨ 11: ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। - (1) (2) (3) (4) ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ- (a)
(ਬੀ) ਦੋ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।	(ਬੀ) ਦੋ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਨਿਯੁਕਤੀ, ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਨੀਤ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ;
(5) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।	(5) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨਾਲ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ.
(6) ਜਿੱਥੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ, - (a) ..... (ਬੀ) (c) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।	(6) ਜਿੱਥੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ, - (a) (ਬੀ) (c) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਨੀਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (6A) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦ ਹੈ"। ਜਦੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ NCDRC ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਯਾਨੀ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਸੀ (ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਪਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ। NCDRC ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੇਤਾ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

NCDRC ਮਿਤੀ 13.07.2017 ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਿਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਈਮਾਰ MGF ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ, 2018 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ (ਐੱਸਸੀ 237ar) ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 13.02.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ॥").

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13.02.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2016 ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 2016 (2016 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਣੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਪਰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6ਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਸਮਾਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ!

13. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲ (ਏਮਾਰ ਐਮਜੀਐਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ ਵਿੱਚ) ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਜੇਕਰ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਰਥਾਤ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਟਰੱਸਟਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿਵਾਦਾਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ, ਆਈਪੀਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਏਮਾਰ । (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਲਹਿਰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਝੇਵੇਂ, ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ।"

14. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ.

1986 ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਸੰਚਾਲਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਖਨਊ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਕੇ. ਵਿੱਚ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਪਤਾ (1994) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 243. ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ 'ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ' ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਸੁਰੱਖਿਆ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹਟਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਭਰਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬੇਈਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਨਾਹਗਾਹ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਿੱਲਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਬੇਅਸਰ, ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵਰਣਨ, 'ਰੈਕੇਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨੈਟਵਰਕ' ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਜ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ, 'ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੇ 'ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ' ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਾਗਜ਼ ਇਕ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਡੈਸਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੇਵੱਸ, ਬੇਚੈਨ ਅਤੇ ਸਦਮੇ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਇੰਨੀ ਫੈਲੀ, ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਪਰ ਕਠੋਰ ਹਕੀਕਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਪਰਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੜਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਸਕੱਤਰ, ਤਿਰੁਮੁਰੂਗਨ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਲਲਿਤਾ, (2004) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 305, ਪੈਰਾ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"11. ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਵਿਧੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ, ਆਸਾਨ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੋਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੋਰਮ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ।

12. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਾਧੂ/ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। , ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 3 ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਸਤਾ, ਆਸਾਨ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੋਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ. ਹੁਣ ਇਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੋ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ

ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਅਪਮਾਨਜਨਕ।

15. ਫੇਅਰ ਏਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸਕਾਈਪੈਕ ਕੋਰੀਅਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, (2000) 5 ਐਸਸੀਸੀ 294 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਹੀ ਖਪਤਕਾਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰੋ, ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਿਰਫ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ਡੇਲ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 4, 6 ਅਤੇ 7 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"4. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ. ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਮਧੂਸੂਦਨ ਰੈਂਡੀ, (2012) ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 506: (2012) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 908] ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ..... (ਐੱਸਸੀਸੀ pp. 534-35, ਪੈਰਾ 64-66)।

5.....

6. ਸ਼੍ਰੀ ਘੋਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨਿਰਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

16. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਹਨ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਵਿਵਾਦ। ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"30. ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਉਕਤ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੌਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

17. ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਝਗੜਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਵਿੱਚ 2016 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 11 ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ. ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"2. (3) ਇਹ ਭਾਗ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਅਰਥਾਤ, ਭਾਗ 1) ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੋਣਗੇ:

(i) ਪੇਟੈਂਟ, ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ ਅਤੇ ਕਾਪੀਰਾਈਟ;

(ii) ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਰੋਧੀ/ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਾਨੂੰਨ;

(iii) ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ/ਸਮਾਪਤ;

(iv) ਰਿਸ਼ਵਤ/ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ;

(v) ਧੋਖਾਧੜੀ;

(vi) ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ।

ਏ. ਅਯਾਸਾਮੀ ਬਨਾਮ ਏ. ਪਰਮਾਸੀਵਮ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (2016) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 386 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

"35. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਐਸਬੀਆਈ ਹੋਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ [ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਐਂਡ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. V. ਐਸਬੀਆਈ ਹੋਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ, (2011) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 532: (2011) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 781], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ (ਐੱਸਸੀਸੀ p. 546, ਪੈਰਾ 35 'ਤੇ) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਲਈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਮੰਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 546-47, ਪੈਰਾ 36)

(i) ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ;

(ii) ਤਲਾਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ,

(iii) ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ;

(iv) ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ;

(v) ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ; ਅਤੇ

(vi) ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰੀਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਭਿਆਸਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੈਮ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਰਗੇਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਵਿਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਜਯੇਸ਼ ਦਿਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ [ਵਿਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਜਯੇਸ਼ ਦਿਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, (2016) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 788: (2016) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 303] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਛੇ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਬੂਜ਼ ਐਲਨ [ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਆਈ. ਐਨ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਬੀ. ਆਈ. ਹੋਮ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ., (2011) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 532: (2011) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 781] ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਟਰੱਸਟਾਂ, ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟਰੱਸਟ ਡੀਡ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ।"

18. ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"5. ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਹੱਦ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।"

19. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਫੇਰ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸੋਧਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਮਕਸਦ ਸੀ? ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ 246ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 246ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"33. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ/ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ/ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਲਸ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ। ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ।"

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ 2015 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"2. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਦਾਲਤੀ ਦਖਲ ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

6. (iv) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ;

ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਸੋਧ 'ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੂਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (6-ਏ) ਨੂੰ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6-ਏ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਤੋਂ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗੀ।

20. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਮਿਤ ਲਾਲਚੰਦ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਰਿਸ਼ਭ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼, (2018) 15 ਐੱਸਸੀਸੀ 678 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਪੈਰਾ 28 ਅਤੇ 30 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਧੀਨ:

*28. 2015 ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ (i) ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 8(1) ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰ ਸੋਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ (i) ਸਬੰਧਤ "ਪਾਰਟੀ" ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਸੰਦਰਭ ਮੰਗਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ/ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ "ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ" ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਪਾਰਟੀ; (ii) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਘੇਰਾ

ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ "ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੀਏ" ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (iii) ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ "ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਸੋਧਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਵ ਨਿਆਂਇਕ ਪੂਰਵ ਧਾਰਾ 8(2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਦਾ ਹੈ (ਰੈਫ.: ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਬਚਾਵਤ ਦਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ, ਛੇਵੀਂ ਐਡ., ਭਾਗ । (ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 34) ਪੰਨਾ 695 'ਤੇ ਲੈਕਸਿਸ ਨੇਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ)।

30. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ [ਅਮੀਤ ਲਾਲਚੰਦ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਰਿਸ਼ਭ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼, 2017 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 7865] ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ... ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ'। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸਟਨਫੀਲਡ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਭ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਕੰਨਿਆ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ [ਸੁਕੰਨਿਆ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਯੇਸ਼ ਐਚ. ਪੰਡਯਾ, (2003) 5 ਐਸਸੀਸੀ 531] ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 45 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ। 8 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਕੰਨਿਆ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ [ਸੁਕੰਨਿਆ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਯੇਸ਼ ਐਚ. ਪੰਡਯਾ, (2003) 5 ਐਸਸੀਸੀ 531] ਅਤੇ ਕਲੋਰੋ ਕੰਟਰੋਲਜ਼ [ਕਲੋਰੋ ਕੰਟਰੋਲਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਵਰਨ ਟ੍ਰੈਂਟ ਵਾਟਰ ਪਿਊਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੰਕ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕੀਤਾ। ., (2013) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 641: (2013) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 689] ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੁਕੰਨਿਆ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ [ਸੁਕੰਨਿਆ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਯੇਸ਼ ਐਚ. ਪੰਡਯਾ, (2003) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 531] ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੋਰੋ ਕੰਟਰੋਲ [ਕਲੋਰੋ ਕੰਟਰੋਲ (ਇੰਡੀਆ) (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਵਰਨ ਟ੍ਰੈਂਟ ਵਾਟਰ ਪਿਊਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੰਕ., (2013) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 641: (2013) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 689]।"

21. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋਧ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੋਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਖੁਦ ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 59 ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"59. ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (2012) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਐੱਸਸੀਸੀ (Civ) 908] ਹੁਣ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਰਥ ਲਈ ਮਤਲਬ।"

ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਮੰਚ ਲਈ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"63. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਧੂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖਾਸ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

22. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਈਮਾਰ III (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ 6A ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤੱਕ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਵੇਂ ਉਪਬੰਧ [ਅਰਥਾਤ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6A ਕ੍ਰਮਵਾਰ], ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। , ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਆਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਦੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਵਾਰਨ ਫੋਰਮ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ? SBP ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀ. ਲਿਮਟਿਡ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੋਵੇਂ ਪੂਰਕ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਵਿਦਿਆ ਡਰੋਲੀਆ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

23. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ 19.05.2022 ਅਤੇ 25.11.2022, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਨ, ਦੇ ਉਲਟ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਅਜੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੋਰਮ (ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

24. ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate